

Andebu nye bygdebok

**Bygdebok
Nettportal
Lorens Berg-stiftelsen**

Forslag fra bokkomiteen

Andebu Sparebank | Andebu Brannkasse | Andebu kommune | Andebu Fortidslag

Utkast: 11.12.2006 A

INNHold

1. Innledning	3
2. Bakgrunn	4
2. 1. Tidligere utgitte bygdebøker	5
3. Status.....	6
3. 1. Kulturbindet fra 1975	6
3. 2. Gårds- og slektshistoriene	6
4. Visjon og målsetting	8
4. 1. Tidsperspektiv	9
4. 2. Bredde og dybde.....	9
5. Ny bygdebok på papir	10
6. Ny bygdebok på Internett.....	11
6. 1. Oppslagsverk	11
6. 2. Interaktiv samskaping	11
6. 3. Gårds- og slektshistorie	11
6. 4. Prinsipiell oppbygging	12
7. Mål for det videre arbeidet	13
8. Organisering	14
9. Foreløpig budsjett.....	15
VEDLEGG: Vedtekter	16

1. INNLEDNING

- Etter initiativ fra Andebu Sparebank og etter sonderende møter mellom ordfører Hans Hilding Hønsvall, kulturadministrasjonen i kommunen, Andebu Brannkasse, Andebu Sparebank og Andebu Fortidslag ble det høsten 2006 nedsatt en bokkomité/styringskomité for et forprosjekt for bygdebok i Andebu.

Komiteen har bestått av rådmann Ole Sverre Lund (Andebu kommune), distriktsredaktør Lars Harald Alstadsæter (Andebu Fortidslag), styreleder Jan Skaug (Andebu Brannkasse) og styreleder Roald Nomme (Andebu Sparebank). Leder for virksomhet kultur i Andebu kommune, Marianne Bremnes, har vært komiteens sekretær.

Komiteen har hatt 4 møter.

Komiteen har konsultert forsker Ola Alsvik fra Norsk Lokalhistorisk Institutt (NLI) og professor Lars Thue ved Bedriftsøkonomisk Institutt (BI) for faglige råd om opplegg og rammer.

Andebu, 11. desember 2006

Roald Nomme

Jan Skaug

Lars H Alstadsæter

Ole Sverre Lund

*«Til alle tider trenger ungdom og æt og bygd og land den styrkedrik som minderne gir. Sund ættefølelse og vaaken sans for hjemjordens minder vidner om kultur og grobund og livskraft hos et bygdefolk.
Staar vi en dag med oplatt sind paa bygdens gamle kirkegaard, maa det slaa os at 'her ligg dei grav i grav' de som har baaret bygden frem gjennom lyse og laake tider i hundreder av aar. Stundom levde de vildt og haardt; og de kunde famle og synde og feile. Men det ærlige og gode og velmente i livsstriden og strævet deres har været sterkest, har levd længst. Det ligger nu som grundmur under bygdehuset, skinner og blinker i akerens grøde, i ryddet eng, i vei og bru og sti, i kjendte og kjære træk i ætteaasyn. Det lever i hjemfølelsen som lun varme og hygge; det spirer i arbeidsglæde og nye tiltak.
Bygdens ætter er bygdefolkets adel. De er sterkest knyttet til det svundne, har mest ansvar for det nye.»*

Lorens Berg

2. BAKGRUNN

Andebu kommune trenger ei ny bygdebok. De fleste kommuner i Vestfold trenger nye bygdebøker. Andebu trenger i tillegg en arena for identitet og utvikling. Bygdeboksjangeren trenger på nasjonalt plan nyskaping og utvikling.

Vestfold er det fylket i landet hvor arbeidet med nye bygdebøker er lavest prioritert. I en artikkel i Lokalhistorisk magasin i 2004 skrev Ola Alsvik følgende:

Vestfold er et urområde for norsk lokalhistorisk forskning. Flere av de store pionerarbeidene innen faget handler om Vestfolds bygder eller byer, som Oscar Albert Johnsens bøker om Hurum, Tønsberg, Sem og Slagen, eller Lorens Bergs om Andebu, Brunlanes, Hedrum, Tjølling, Sandeherrad og Tjøme. I de senere årene har imidlertid dette by- og bygdehistoriske arbeidet vært nede i en bølgedal, hvis vi ser Vestfold under ett. Ingen steder bevilger kommunene mindre penger til by- og bygdehistoriske arbeider, og ingen steder er den generelle aktiviteten mindre enn i Vestfold. [...]

Det er vanskelig å si hva dette skyldes. Men det er nærliggende å tro at Vestfolds kommuner hviler på "gamle laurbær", som det er formulert.

Så selv om Vestfold – og Andebu – i dag skiller seg negativt ut, har både Vestfold og Andebu i to perioder tidligere vært pionerer på dette området. Sist på 1960- og 1970-tallet da mange vestfoldkommuner fikk nye og omfattende bygdebøker. Andebu var en av disse kommunene.

Første gang Vestfold – og spesielt Andebu – markerte seg på dette området var på begynnelsen av 1900-tallet. Professor Lars Reinton skrev følgende på 1960-tallet:

"Vestfold står i ei særstilling når det gjeld lokalhistorisk gransking. Ein kan vel seie at i Vestfold vart den moderne bygdeboka til. [...] Lorens Berg er eit anna stort namn i bygdehistorisk gransking. Han gjorde heile sitt livsverk i Vestfold. Hans verd ligg ikkje berre i dei mange gode bygdesogene for Vestfoldbygdene, som har vorte føredøme for så mange andre, men og i at han var den fyrste som skreiv ei rettleiing i lokalhistorisk gransking, og såleis tok den prinsipielle sida av saka opp til teoretisk drøfting."

Lorens Berg var født og oppvokst i Andebu. Han hadde en stor del av sin yrkeskarriere som lærer her. Og hans første bygdebok var boka om Andebu på 1600-tallet.

Andebu har derfor en historisk posisjon innen lokalhistorie og bygdebokarbeidet i Norge. Dette er en posisjon det er grunnlag for å vurdere om bør gjenvinnes. Norske bygdebøker har i mange år blitt bygd opp etter to ulike maler. Enten er de kronologisk oppbygd eller emneinndelt. Kulturbindet av Andebu bygdebok fra 1975 er emneinndelt. Det er grunn til å tro at bygdebøker i 2007 bør bygges opp etter andre forutsetninger. Vi lever i en global verden. Vi har behov for å sette vår lokale historie i et større perspektiv, samtidig som vi har behov for å ha en lokal forankring. Vi har behov for å forstå nåtida basert på hva som skjedde i fortida. Og ikke minst bruker vi nye verktøy for å skaffe oss informasjon. Alt dette gir grunnlag for å stille spørsmål ved om bygdebøkene i 2007 og framover bør bygge på nye prinsipper og vurderinger. Kanskje nettopp disse tankene bør komme fram i Andebu slik de også gjorde for nøyaktig 100 år siden?

Det er mer enn tretti år siden Andebu fikk sine forrige bygdebøker. Andebu er i dag et helt annet samfunn enn på 1970-tallet. Dessuten er bygdebøkene fra den gang barn av sin tid. Forutsetningene ovenfor gir grunnlag for å utvikle nye bygdebøker som er attraktive for nye generasjoner og nye målgrupper. Nye generasjoner henter informasjon på andre måter enn de eldre. Innflyttere ønsker og trenger andre

typer kunnskap for å få lokal identitet enn de som har tilhørighet til kommunen gjennom flere generasjoner. Ungdom trenger lokal forankring for å bli globale borgere. Og Andebu kommune trenger nye arenaer for identitet, perspektiv og utvikling.

Andebu er en av landets mest frilynte kommuner. Det startet med folkehøgskole og diskusjons- og foredragsforeninger på siste halvdel av 1800-tallet. Det fortsatte med kunnskaps- og perspektivrike lærere ved inngangen til det tjuende århundre. Og det siste hundreåret har arven blitt ført videre av blant annet tre frilynte ungdomslag med foredrag, teater- og revyvirksomhet, politiske debatter og andre former for frilynt virksomhet.

Den frilynte ide kan enkelt uttrykkes i følgende formulering av den franske forfatteren Voltaire (1694-1778):

Jeg er ikke enig med deg, men jeg vil dø for din rett til å hevde dine meninger!

Dette er perspektiver og verdier som er viktige i en global og inkluderende tid. Derfor har Andebu de beste forutsetninger for å sette lokalhistorie og lokal kultur inn i et perspektiv som er tilpasset vår tid.

2. 1. Tidligere utgitte bygdebøker

Følgende bygdebøker er tidligere utgitt i Andebu:

- 1905:
Berg, Lorens:
Andebu – en Vestfoldbygds historie i 1600-aarene.
345 sider. Eget forlag.
- 1975:
Gallis, Arne (red):
Andebu bygdebok, bind 1 – kulturbind.
613 sider. Utgitt av Andebu kommune. ISBN 82-7165-002-5
- 1979:
Gallis, Arne (red):
Andebu bygdebok, bind 3 – gårds- og slektshistorie for Høyjord og Kodal.
839 sider. Utgitt av Andebu kommune. ISBN 82-7165-012-2.
- 1982:
Gallis, Arne (red):
Andebu bygdebok, bind 2 – gårds- og slektshistorie for Andebu hovedsogn.
797 sider. Utgitt av Andebu kommune. ISBN 82-7165-025-4.
- 1995:
Berg, Lorens:
Andebu – en Vestfoldsbygds historie i 1600-aarene.
Opptrykk m/tillegg.
356 sider. Utgitt av Andebu fortidslag. ISBN 82-993731-0-7.

3. STATUS

De eksisterende bygdebøkene ble utarbeidet over et tidsrom på over 30 år. Bygdebokkomiteen ble etablert i 1946. Bøkene utkom som nevnt ovenfor for omtrent 30 år siden.

3. 1. Kulturbindet fra 1975

Kulturbindet fra 1975 er tematisk oppbygd og omfatter en rekke lokalhistoriske temaer. Generelt sett har dette bindet følgende svakheter/mangler:

- Oppdatering fra ca 1970 og fram til i dag.
- Lite bedrifts- og næringslivshistorie.
Virksomheter/aktiviteter knyttet direkte opp mot primærnæringene har fått bred omtale. Det samme har bygdekunst og bygdehåndverkere. Dessuten er det et eget kapittel om bygdas tilknytning til sjøen (redere, sjøfolk, hval- og selfangst). En del næringslivshistorie finnes også i de to gårdsbindene, men det mangler en grundig og samlet omtale av industri, handel- og servicevirksomhet, og av omsorgsnæringene.
- Lags- og foreningshistorie.
Det er et eget kapittel om en del foreninger, og noen religiøse organisasjoner er omtalt. Det står lite om foreningenes betydning for utviklingen av kommunen og bygdene.
- Politikk.
Mer formelle sider ved bygdas styre og stell er omtalt, men det er lite om politiske stridstemaer, politiske organisasjoner og politikk mer generelt.
- Faktiske feil.
Både kulturbindet og gårds- og slektsbindene inneholder en del faktiske feil.
- Alle de historiene som mangler.
Da kulturbindet ble utgitt i 1975 var det selvfølgelig mange som mente at det var annen/ytterligere informasjon som burde vært tatt med. Det er ikke foretatt noen systematisk innhenting av slik informasjon.
- Bilder/illustrasjoner.
Til tross for at det er en del bilder/illustrasjoner i kulturbindet, er det et stort potensial her.

3. 2. Gårds- og slektshistoriene

Gårds- og slektshistoriene fra 1979 og 1982 omfatter alle gårder, de fleste bruk og en rekke utskilte boligeiendommer. Personene og familiene på disse gårdene/brukene/eiendommene er omtalt.

Bøkene er logisk bygd opp etter gårds- og bruksnummer. Strukturen for omtale av hver gård/bruk er gjort på en lett forståelig måte. Det er enkelt å følge brukenes historie og familiehistoriene.

Generelt sett har gårds- og slektshistoriene fra 1979 og 1982 følgende svakheter/mangler:

- Faktiske feil.
Det er selvfølgelig en del faktiske feil, men sammenlignet med mange andre bygdebøker er bygdebøkene for Andebu gode.
- Bilder/illustrasjoner.
Det finnes et rikholdig bildemateriale som ikke er utnyttet. Det er ikke bilder av alle bruk, og det finnes i kommunens arkiv blant annet en rekke flyfoto av både enkeltbruk og grender, som ikke er benyttet.

- Kart.
Bygde- og grendekart med f. eks dagens eiendomsgrenser kan gi nyttig tilleggssverdi.
- Grende- og bygdehistorie.
I omtalen av de enkelte gårder er det tatt med noe informasjon (som regel faktainformasjon om bålager osv) om grendelag og bygder, men svært lite historie, særegenheter og utviklingstrekk på grende- og bygdenivå.
- Oppdatering fra ca 1975 og fram til i dag.

4. VISJON OG MÅLSETTING

Det er 30 år siden Andebu bygdebok ble utgitt. Til tross for noen svakheter og mangler er Andebu bygdebok en grundig og omfattende historisk dokumentasjon av andebusamfunnet fra historisk tid og fram til siste halvdel av 1900-tallet. Nye bygdebøker må ha et eget formål og en egen agenda.

Et godt utgangspunkt kan være at nye bygdebøker skal:

- dokumentere
- inspirere
- skape og underbygge identitet

Bygdebøkene fra 1970-tallet var tilpasset sin tid og var bygd opp for å systematisere all den dokumentasjonen som var tilgjengelig.

Nye bygdebøker bør ha som utgangspunkt å bli verktøy som kan brukes på en annen måte, som er attraktive for nye målgrupper og som blir en levende del av hverdagen for mange mennesker i Andebu.

Visjonen "Bra å bo i Andebu" og kjerneverdiene: "Nær, grønn og kreativ" indikerer noe av egenoppfatningen og identiteten i bygda.

Det å arbeide med ei bygdebok, og det å lese bygdebøker og annen lokalhistorie skal bidra til å skape og befeste en lokal identitet. Derfor er det ønskelig at arbeidet involverer mange mennesker og at det til enhver tid kan være aktivitet for lokalhistorisk bevisstgjøring og dokumentasjon.

Arbeidet skal hjelpe innbyggere i alle aldersklasser til å finne en rød tråd og sammenheng i utviklingen fra fortid, via nåtid til framtid.

Identitet kan være så mangt. Tradisjonelt har lokal identitet vært assosiert med røtter, med oppvekst, slektstilhørighet og dialekt. Men i vår tid, hvor innflyttingen til Andebu er meget stor, kan vi også benytte føtter, et begrep Thomas Hylland Eriksen benytter om det som har brakt innflytterne til bygda. Bygdas identitet er ikke fiksert eller fastlagt, men blir hele tiden konstruert og skapt i en vekselvirkning mellom røtter og føtter, mellom den etablerte befolkningen og innflytterne.

Et framtidig verk bør skrives ut fra en totalhistorisk ambisjon, det vil si en ambisjon om at bygdehistorien skal gi et best mulig fulldekkende bilde av alle sider ved lokalsamfunnets fortid. Samtidig er det viktig å fange opp de utviklingslinjer som trer fram i vår samtid.

Bygdehistorien skal bidra til å skape lokal identitet og "vi-følelse" på en måte som inkluderer innbyggerne på tvers av kulturell og sosial tilhørighet.

Tradisjonelt har bygdebøker hatt til oppgave å fylle to hovedfunksjoner:

- En lesebokfunksjon, som innebærer at man skal fortelle om og analysere hovedlinjene i bygdas historie på en enhetlig og sammenhengende måte og i et populært og fortellende språk.
- En oppslagsfunksjon, dvs at den skal kunne brukes som et lokalhistorisk oppslagsverk, der folk kan finne konkrete opplysninger om viktige emner og temaer knyttet til bygdas historie.

Det har ikke alltid vært lett å kombinere disse to funksjonene i en og samme bok. Nå har Internett kommet til som en uovertruffen kanal for oppslagsfunksjonen, noe som muliggjør at boka kan konsentrere seg om lesebokfunksjonen.

Derfor kan vi gå ut fra følgende overordnede mål

1. Det skrives et lokalhistorisk verk som legger hovedvekt på lesebokfunksjonen.
2. Det etableres en nettportal som legger hovedvekt på oppslagsfunksjonen. (Et eksempel er Kodal bygdeleksikon (www.kodal.info).)

Bygdebøker redigeres normalt etter ett av to prinsipper: Temabasert eller kronologisk. Den temabaserte egner seg best som oppslagsverk, mens den kronologiske egner seg best for å skissere utviklingslinjer og historiske sammenhenger. Mange har også søkt å kombinere de to prinsippene, uten helt å lykkes. Ved å dele opp som ovenfor nevnt kan boka primært bygges opp kronologisk, mens nettversjonen kan være mer oppslagsorientert.

4. 1. Tidsperspektiv

Det eksisterende kulturbind går fram til midten av 1970-årene. Komiteens faglige rådgivere mener at ei ny bok i alle fall må gå tilbake til 2. verdenskrig, men muligens også ta med seg utviklingen i mellomkrigstiden. En nærmere analyse av eksisterende kulturbind kan gi et klarere bilde av dette. I alle tilfelle bør hovedvekten legges på utviklingen i andebusamfunnet de siste 40 - 50 år, i den periode der det ikke foreligger noen samlet lokalhistorisk analyse.

Sannsynligvis har dagens Andebu blitt påvirket av utviklingstrekk i Vestfold helt tilbake til 1670-tallet da Vestfold fikk de to grevskapene (for øvrig de eneste i Norge). Andebu ble delt mellom disse to. Lynne, holdninger og kulturtrekk i dag er sannsynligvis fortsatt påvirket av grevskapstiden. Dessuten er Andebu påvirket av utviklingen i byene Tønsberg og Sandefjord. Så selv om et nytt kulturbind skal omfatte vår nærmeste fortid, må det trekkes linjer flere hundre år tilbake i tid.

4. 2. Bredde og dybde

Det er normalt slik at dagsaktuelle bygdebøker både inneholder større bredde og større dybde enn mer historiske verk.

- Med større bredde i framstillingen menes at fortellingen tar opp flere emner i den lokale utviklingen enn tilsvarende for perioden før.
- Med større dybde menes at fortellingen bygger på flere primærkilder og mer komplekst datamateriale.

Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) har opplevd at det store problemet med å skrive lokalhistoriske verk fra 1960 og fram til nåtid er å begrense tettheten av faktainformasjon. Bøkene får lett karakter av datakataloger. Ofte blir lesebokfunksjonen helt fortrent av oppslagsfunksjonen, noe vi bør unngå om vi gjør den delingen mellom bok og nettsted som er nevnt ovenfor.

5. NY BYGDEBOK PÅ PAPIR

Ei ny bygdebok på papir skal som nevnt ovenfor ivareta "lesebokfunksjonen" og med en kronologisk oppbygging.

Basert på erfaringer fra andre bygdebøker anslår vi følgende omfang av ei ny bygdebok i papirform (**kulturbind**):

Eksisterende kulturbind	Ca 600 sider
Ny bygdebok	Ca 350 – 500 sider
Perioden 1920 – 1945	10 %
Perioden 1945 – 1975	20 %
Perioden etter 1975	70 %

Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) anslår at det er naturlig å beregne tre forfatterårsverk for hvert bind av ei bygdebok. Instituttet mener at det kan være nødvendig å beregne noe mer tid for et første bind fordi mye av kildearbeidet må knyttes opp mot dette bindet.

For Andebus del er mye av kildearbeidet og grunnlagsmaterialet samlet i eksisterende bygdebøker. Det er også mulig at det kan oppnås synergieffekter i forhold til internettutgaven av bygdeboka (bygdebok på dugnad) som er beskrevet nedenfor. Komiteen legger derfor opp til at det må benyttes to forfatterårsverk for et nytt "kulturbind".

Ambisjonsnivå, kildesituasjon, bruk av elektroniske og digitale verktøy, og kompetanse hos forfatteren er faktorer som også påvirker tidsbruken.

5. NY BYGDEBOK PÅ PAPIR

Ei ny bygdebok på papir skal som nevnt ovenfor ivareta "lesebokfunksjonen" og med en kronologisk oppbygging.

Basert på erfaringer fra andre bygdebøker anslår vi følgende omfang av ei ny bygdebok i papirform (**kulturbind**):

Eksisterende kulturbind	Ca 600 sider
-------------------------	--------------

Ny bygdebok	Ca 350 – 500 sider
Perioden 1920 – 1945	10 %
Perioden 1945 – 1975	20 %
Perioden etter 1975	70 %

Norsk lokalhistorisk institutt (NLI) anslår at det er naturlig å beregne tre forfatterårsverk for hvert bind av ei bygdebok. Instituttet mener at det kan være nødvendig å beregne noe mer tid for et første bind fordi mye av kildearbeidet må knyttes opp mot dette bindet.

For Andebus del er mye av kildearbeidet og grunnlagsmaterialet samlet i eksisterende bygdebøker. Det er også mulig at det kan oppnås synergieffekter i forhold til internettutgaven av bygdeboka (bygdebok på dugnad) som er beskrevet nedenfor. Komiteen legger derfor opp til at det må benyttes to forfatterårsverk for et nytt "kulturbind".

Ambisjonsnivå, kildesituasjon, bruk av elektroniske og digitale verktøy, og kompetanse hos forfatteren er faktorer som også påvirker tidsbruken.

6. NY BYGDEBOK PÅ INTERNETT

Ei ny bygdebok på Internett er ei bygdebok utviklet på dugnad. Den kan bestå av minst tre deler, som har en innbyrdes sammenheng og avhengighet.

De tre delene komiteen ser for seg er disse:

1. Oppslagsverk
(f. eks basert på prinsippene i nettleksikonet Wikipedia/Kodal bygdeleksikon)
2. Interaktiv samskaping
 - a) Debattforum ("lokalhistorisk og framtidsrettet blogg")
 - b) Artikler om lokalhistorie og bygdeutvikling
 - c) Andre aktiviseringsformer
3. Gårds- og slektshistorie

6. 1. Oppslagsverk

Et oppslagsverk for Andebu kommune må inneholde det meste av det som finnes i eksisterende kulturbind og av saksinformasjon i gårds- og slektshistoriene. Dessuten en oppdatering fram til vår tid av denne informasjonen.

Oppslagsverktøyet vil være viktig for den som er på jakt etter saksinformasjon om spesielle temaer uten behov for å sette informasjonen inn i et bredere perspektiv, selv om oppslagsverket gjennom aktiv bruk av hyperlenker og tematisering også kan brukes for å få breddeinformasjon og et mer helhetlig inntrykk.

Oppslagsverket må hele tiden oppdateres, korrigeres og utvikles.

6. 2. Interaktiv samskaping

Andebu trenger en arena for identitet, perspektiv og utvikling. Et nettbasert tilbud kan i stor grad imøtekomme og organisere dette behovet. Gjennom ulike diskusjonsfora, blogger, artikler, temasamlinger og analyser kan ulike grupper komme med innspill og synspunkter om kommunens utvikling.

I nåtid vil dette kunne bli en attraktiv og alternativ arena for samfunnsdebatt og utvikling. I ettertid vil dette være en nyttig dokumentasjon av de debatter som har preget utviklingen av Andebu. En slik arena er derfor viktig for utviklingen av Andebu, samtidig som den gir viktig dokumentasjon for kommende generasjoner.

6. 3. Gårds- og slektshistorie

Eksisterende gårds- og slektshistorie slutter på begynnelsen av 1970-tallet. Den omfatter alle gårder og de fleste bruksnumre under disse. Siden 1970-tallet har det blitt utskilt et stort antall bruksnummer under mange gårder.

I 1970 var mange av innbyggerne etterkommere av innbyggere på gårdsbruk i kommunen. I dag er det en rekke innflyttere og andre som ikke har tilhørighet til gårder og småbruk.

Ei framtidig gårds- og slektshistorie må ha to ulike oppdrag:

- Oppdatere og utvide informasjonen som finnes i eksisterende gårds- og slekthistorie.

- Rette feil og supplere eksisterende gårds- og slektshistorie. (Sannsynligvis er ca 10 % av informasjonen i eksisterende bygdebøker feil. Beregningen er gjort på grunnlag av gjennomgang av en mindre del av eksisterende bygdebøker.)

6. 4. Prinsipiell oppbygging

Bygdeboka på Internett kan utvikles til å bli en nettportal som omhandler Andebu i fortid, nåtid og framtid. Et slikt nettsted vil bruke vår historie for å forstå nåtida, og for å legge grunnlaget for lokalt forankrede og viktige debatter om Andebu i framtida.

En slik logikk i oppbyggingen av et nettsted vil gi innbyggerne et bedre grunnlag for identitet og medvirkning.

En enkel skisse på hva en slik portal kan inneholde vises i følgende modell:

andebu.no ■■■		
Fortid	Nåtid	Framtid
Lenker til: * Bygdeleksikon * Kirkebøker * Folketellinger * Gårds- og slektshistorie Smakebiter fra artikler i bygdeleksikonet Diskusjonsforum om lokalhistorie Temaartikler	"Lokalavis" * Overskrifter fra hva nettaviser skriver om Andebu * Arrangementskalender * Artikler fra kommunens nettsted * Aktuelle blogger	Blogger og diskusjonsfora om Andebus framtid Temaartikler

7. MÅL FOR DET VIDERE ARBEIDET

Komiteen har satt opp følgende operative mål:

Delprosjekt 1:

Etablere lokaliteter med utstyr og systemstøtte for et aktivt miljø for slektsgransking og lokalhistorie (etter mønster fra Hedrum bygdetun).

Tidsfrist: Tidlig i 2007.

Delprosjekt 2:

Etablere internettsider for interaktiv lokalhistorisk virksomhet, "Bygdebok på dugnad".

Tidsfrist: I løpet av første halvår I 2007.

Delprosjekt 3:

Digitalisering av eksisterende bygdebøker.

Tidsfrist: 1. september 2007.

Delprosjekt 4:

Arrangere seminar om "Framtidas bygdebok".

Tidsfrist: 14. september 2007 (Lorens Bergs dødsdag).

Delprosjekt 5:

Utgå ny bygdebok ("kulturbind").

Tidsfrist: Innen 2010.

8. ORGANISERING

Komiteen ser følgende tre alternative organisasjonsformer:

1. Arbeidet kan organiseres som løpende del av kommunens kulturvirksomhet.
2. Arbeidet kan organiseres i form av prosjekt, med definert styringsstruktur.
3. Det etableres en stiftelse.

Komiteen anbefaler at det etableres en stiftelse (Lorens Berg-stiftelsen). Foreløpig forslag til vedtekter vedlegges.

Stifterne er Andebu kommune, Andebu Fortidslag, Andebu Brannkasse og Andebu Sparebank (4A).

Andebu Sparebank og Andebu Brannkasse inviteres til å gi basis stiftelseskapital med kr 250.000 hver. Kommunen bidrar med administrativ og annen driftsstøtte og Fortidslaget bidrar med dugnadsinnsats.

Hovedargumentene for en stiftelse er:

Det sikrer en struktur som gir grunnlag for kontinuerlig arbeid med bygdebok og lokalhistorie. Det gir grunnlag for at flere (både stifterne og andre) kan bidra både økonomisk og faglig for et felles løft for lokalhistorisk og identitetsskapende virksomhet.

9. FORELØPIG BUDSJETT

Komiteen ser for seg følgende budsjett:

Prosjekter	Oppgaver	2007	2008	2009	2010
Delprosjekt 1	Etablering av lokalhistorisk miljø	50.000			
	Leie, drift (årlig)	40.000	60.000	60.000	60.000
Delprosjekt 2	Etablering av nettportal	100.000			
	Årlig drift av nettportal	200.000	300.000	300.000	300.000
Delprosjekt 3	Digitalisering av eksisterende bygdebøker	150.000			
Delprosjekt 4	Seminar om "Framtidas bygdebok"	50.000			
Delprosjekt 5	Forfatterhonorar, 2 årsverk		400.000	500.000	100.000
	Reiser, kontorhold		40.000	50.000	10.000
	Illustrasjoner			200.000	100.000
	Trykkeritjenester				300.000
SUM BRUTTO		590.000	800.000	1.100.000	870.000
	Salg av bøker				-500.000
SUM NETTO		590.000	800.000	1.100.000	370.000

Vedrørende delprosjekt 1, 2 og 4:

Finansiering dekkes av bidrag til stiftelsen og av stiftelsens kapital. Bidrag søkes fra stiftere og andre kilder.

Vedrørende delprosjekt 3:

Dette delprosjektet søkes finansiert over kommunens budsjett.

Vedrørende delprosjekt 5:

Dette delprosjektet finansieres av bidrag til stiftelsen. Bidrag søkes fra stiftere og andre kilder.

VEDLEGG: VEDTEKTER

Forslag til vedtekter for bygdebokstiftelsen i Andebu – Lorens Berg-stiftelsen.

§ 1.

Grunnlag.

Lorens Berg-stiftelsen er stiftet 1. april 2007 av Andebu kommune, Andebu Fortidslag, Andebu Brannkasse og Andebu Sparebank. Stiftelsens sete er i Andebu.

§ 2.

Formål.

Stiftelsens formål er å utgi bygdebøker og stimulere lokalhistorisk og identitetsskapende arbeid i Andebu.

§ 3

Kapital.

Stiftelsens er etablert med en startkapital på kr.500.000.

§ 4.

Styre.

Stiftelsen ledes av et styre på 5 personer, med personlige varamedlemmer. Styremedlemmene oppnevnes slik:

- * 2 medlemmer med 2 varamedlemmer fra Andebu kommune v/kommunestyret.
- * 1 medlem med 1 varamedlem fra Andebu Fortidslag.
- * 1 medlem med 1 varamedlem fra Andebu Brannkasse.
- * 1 medlem med 1 varamann fra Andebu Sparebank.

Alle velges for 2 år med mulighet for gjenvalg. Varamedlemmene har møterett på styremøtene.

§ 5.

Stiftelsens arbeidsoppgaver.

1. Forvalte stiftelsens kapital og eiendom til beste for stiftelsens formål.
2. Vedta budsjett .
3. Styret kan etablere prosjekter og velge komiteer til bestemte oppdrag.
4. Sørge for at det blir ført regnskap over stiftelsens eiendom og gjeld, dens inntekter og utgifter.
5. Utarbeide årsmelding som gjøres tilgjengelig for stifternes organer.

§ 6.

Prokura.

Stiftelsen forplikter rettslig ved underskrift av styrets leder og ett av styremedlemmene.

§ 7.

Pantsettelse.

Stiftelsens faste eiendom kan ikke pantsettes uten Andebu kommunes samtykke.

§ 8.

Revisjon.

Revisjon av stiftelsens regnskap utføres av godkjent revisor.

§ 9.

Oppløsning.

Stiftelsen oppløses hvis Andebu kommune krever det, eller 5 av styrets medlemmer ønsker det. Andebu kommune overtar i så fall stiftelsens faste eiendom og rørlige gods med påhvilende gjeld. Midlene bør benyttes til kulturaktiviteter i Lorens Bergs ånd etter det som kommunestyret bestemmer.

§ 10.

Endring av vedtektene.

Stiftelsens styre kan med samtykke av Andebu kommunestyre gjøre endringer i disse vedtekter.